

РЕШЕНИЕ

№ 346

гр. София, 18.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 106-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИРОСЛАВ Т. ПЕТРОВ

при участието на секретаря ПАВЕЛ АЛЪ. БОЖИНОВ
като разгледа докладваното от МИРОСЛАВ Т. ПЕТРОВ Административно наказателно дело № 20221110216681 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 59 - 63 ЗАНН .

Образувано е по жалба от Б. Д. Б. К., ЕГН ***** чрез нейния упълномощен процесуален представител – адв. Лидия Кулаксъзова от САК срещу наказателно постановление № 22-4332-020997/17.10.2022 г., издадено от Гергана Владимирова Спасова – началник група при ОПП-СДВР, с което на основание чл. 175, ал. 1, т. 2 от Закона за движение по пътищата /ЗДвП, обн. в ДВ бр. 20 от 5 Март 1999 г., в сила от 01.09.1999 г./ са й наложени кумулативно административни наказания „глоба“ в размер на 200,00 /двеста/ лева и „лишаване от право да управлява МПС“ за срок от 3 /три/ месеца за нарушение на чл. 91, ал. 3 ЗДвП.

В депозираната жалба са инвокирани оплаквания за несъответствие на възприетите от административните органи фактически положения с обективната действителност, както и за некоректно приложение на материалния закон. Отправена е молба за цялостна отмяна на оспореното наказателно постановление като неправилно. Не се претендират разноски.

В съдебното заседание жалбоподателят, редовно призована, не се явява, представлява се от адв. Лидия Кулаксъзова от САК, с пълномощно по делото, която поддържа жалбата и изложените в нея съображения.

Въззиваемата страна, редовно призована, не изпраща представител, който да изрази становище по фактите и приложимия по делото закон.

Софийски районен съд, като разгледа жалбата и изложените в нея твърдения и след като се запозна със събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните по реда на чл. 14, чл. 18 и чл. 107, ал. 5 НПК, намира за установено следното:

Жалбата е подадена в законоустановения срок, от процесуално легитимирано лице и съдържа всички изискуеми реквизити обуславящи нейната редовност, което предпоставя пораждането на предвидения в закона суспензивен и деволутивен ефект, а разгледана по същество се явява **ОСНОВАТЕЛНА**.

ОТ ФАКТИЧЕСКА СТРАНА:

С постановление от 14.09.2022 г. на прокурор при СРП, на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК, е прекратено образуваното досъдебно производство № 1112/2022 г. по описа на 04 РУ СДВР, пр. пр. № 32348/2022 г. по описа на СРП за престъпление по чл. 274а, ал. 1 НК. Разпоредено е препис от прокурорския акт, ведно с материалите по делото, да се изпратят на началника на ОПП-СДВР с оглед извършването на преценка за осъществено административно нарушение на ЗДвП от жалбоподателя Б. Брайкова.

Въз основа на процесния прокурорски акт, при условията на чл. 36, ал. 2 ЗАНН, е издадено атакуваното наказателно постановление № 22-4332-020997/17.10.2022 г. от Гергана Владимирова Борисова – началник група при ОПП-СДВР, с което на основание чл. 175, ал. 1, т. 2 ЗДвП на жалбоподателя Брайкова са наложени кумулативно административни наказания „глоба“ в размер на 200,00 /двеста/ лева и „лишаване от право да управлява МПС“ за срок от 3 /три/ месеца за това, че на 11.08.2022 г. около 15:10 ч. в гр. София, по ул. „Шандор Петьофи“ до № 43, управлява лек автомобил марка „ВАЗ“ с рег. № СА №№№№ ХК, като на предното челно стъкло в превозното средство

е поставена синя лампа за специален режим на движение. Отбелязано е, че с така очертаната дейтелност Брайкова използва устройство за звуков или светлинен сигнал, предвидено за автомобили със специален режим на движение, без да има такова право – административно нарушение по чл. 91, ал. 3 ЗДвП.

Препис от наказателното постановление е връчен лично на въззивника на 08.12.2022 г., като жалбата, инициирала производството пред настоящата съдебна инстанция, е депозирана в законоустановения 14-дневен срок чрез наказващия орган с пощенски оператор на 17.12.2022 г., видно от отбелязването в съпроводителното писмо.

ОТ ПРАВНА СТРАНА:

Административнонаказателното производство е строго формален процес, тъй като чрез него се засягат правата и интересите на физическите и юридически лица в по-голяма степен. Предвиденият в ЗАНН съдебен контрол върху издадените от административните органи наказателни постановления е за законосъобразност. От тази гледна точка съдът не е обвързан нито от твърденията на жалбоподателя, нито от фактическите констатации в акта или в наказателното постановление /арг. чл. 84 ЗАНН във вр. чл. 14, ал. 2 НПК и т. 7 от Постановление № 10 от 28.09.1973 г. на Пленума на ВС/, а е длъжен служебно да издири обективната истина и приложимия по делото закон.

В тази връзка на контрол подлежи и самият АУАН по отношение на неговите функции – констатираща, обвинителна и сезираща. Настоящото административнонаказателно производство е стартирало при предвидената в разпоредбата на чл. 36, ал. 2 ЗАНН специална хипотеза, след постановено прекратяване на образувано наказателно производство с постановление на прокурор при СРП, което е изпратено на наказващия орган. Именно поради тази причина в случая не следва да се съставя АУАН, съдържащ изискуемите от чл. 42 ЗАНН реквизити, а това автоматично води и до отпадане на задължението на съда да осъществи преценка, досежно спазването на останалите императивни изисквания, визирани в разпоредбите на чл. 34, ал. 1, чл. 40, чл. 42 и чл. 43, ал. 5 ЗАНН. В контекста на изложеното, неприложим се явява и 6-месечният давностен срок за издаване на НП по чл. 34, ал. 3 ЗАНН, доколкото законодателят е обвързал неговия начален момент с датата

на съставяне на АУАН, какъвто не следва да се изготвя.

Опазването на здравето и живота на гражданите са най-висшите конституционни ценности във всяка демократична и правова държава, каквата е и Република България /чл. 4, ал. 2 КРБ - Република България гарантира живота, достойнството и правата на личността и създава условия за свободно развитие на човека и на гражданското общество, чл. 28 - Всеки има право на живот. Посегателството върху човешкия живот се наказва като най-тежко престъпление, чл. 52, ал. 3 -Държавата закриля здравето на гражданите/. От съображения за справедливост и социална целесъобразност, на фона на десетилетната трайно занижена транспортна безопасност в страната и значителното увеличаване на транспортния травматизъм, с оглед гарантиране на процесните абсолютни права законодателят често прибегва до използване на нормотворческа техника, с която въвежда правила, отклонявайки се напълно съзнателно от обективната действителност /вж. например уредбата на електронния фиш по чл. 189, ал. 4 ЗДвП, който съчетава функциите на АУАН и НП/. Такъв е и настоящият случай, доколкото оспореното НП се издава по специална съкратена процедура, различаваща се от класическия процес в ЗАНН за реализиране на административнонаказателната отговорност. Предвиденият механизъм за санкциониране на извършители на нарушения на правилата за движение по пътищата, отворени за обществено ползване по реда на чл. 36, ал. 2 ЗАНН, не противоречи както на Конституцията, така и на Закона за нормативните актове, тъй като липсва изрична забрана за установяването на подобни фикции в интерес на гражданското общество с цел гарантиране неприкосновеността на здравето и живота на неговите членове. Действително, тази специфична правна уредба рефлектира върху принципа на състезателност, лишавайки привлеченото към отговорност лице от възможността да вземе участие при съставянето на АУАН и предявяване на административното обвинение, но това ограничение на комплексното право на защита по чл. 56 КРБ е обществено оправдано и не противоречи както на националното, така и на европейското законодателство, имайки предвид, че СЕС е константен в разбирането си, че правото на защита може да бъде предмет на ограничения, при условие, че последните отговарят на преследвани от въпросните мерки цели от общ интерес и не съставляват с оглед на преследваната цел прекомерно и недопустимо засягане на

гарантираните права /в този смисъл **решение от 15.06.2006 г. на СЕС по дело С-28/05**/. В тази връзка е необходимо да се отбележи, че независимо от липсата на пълна състезателност, нормотворецът е предвидил необходимите гаранции и средства за защита правата на нарушителя, а именно връчване на препис от НП и възможност за оспорването му пред съд, разполагащ с пълна компетентност по фактите и правото.

При тези принципни уточнения, този съдебен състав намира, че оспореното НП е издадено от компетентно длъжностно лице, видно от изисканите писмени доказателства за назначаване, съответно оправомощаване на наказващия орган, но въпреки това същото не би могло да доведе до законосъобразното ангажиране на административнонаказателната отговорност на въззивника Брайкова, поради допуснати съществени процесуални нарушения, довели до ограничаване правото ѝ на защита.

От прочита на атакувания санкционен акт е видно, че наказващият орган не е изпълнил акуратно задължението си по чл. 57, ал. 1, т. 5 и т. 6 ЗАНН за детайлно описание на твърдяното нарушение както от фактическа, така и от правна страна. Изложени са твърдения, че процесният автомобил е бил управляван от жалбоподателя Брайкова по ул. „Шандор Петьофи“ до № 43, но същевременно е пропуснато да бъде указана посоката му на движение. Освен това се сочи, че на предното челно стъкло в превозното средство е била поставена /неясно от кого?!/ синя лампа за специален режим на движение, веднага след което е отбелязано, че водачът използва процесното устройство /неясно по какъв начин?!/. Не на последно място – приетата за нарушена разпоредба на чл. 91, ал. 3 ЗДвП не съдържа състав на административно нарушение, а изброява изчерпателно и лимитативно ведомствата и структурите, които разполагат с право да използват МПС със специален режим на движение.

Констатираните пропуски, вътрешни противоречия и алогичност на обвинителната теза рефлектират неблагоприятно върху правото на въззивника Брайкова да узнае фактическите и юридически измерения на вмененото ѝ административно нарушение, респективно да реализира адекватно и пълноценно реципрочната функция по упражняването правото ѝ на защита. Допуснатите процесуални нарушения са съществени и неотстраними в съдебната фаза на процеса, като в своята съвкупност водят до

отмяната на оспореното НП на формално основание, без да е необходимо да се обсъжда въпросът за неговата правилност.

Независимо от изложеното обаче съдът счита за нужно да подчертае, че на етапа на съдебното следствие са установени различни от детерминираните в НП фактически положения. От разпита на свидетеля-очевидец Маргит П. става ясно, че жалбоподателят Брайкова не е управлява автомобила със синя лампа за специален режим на движение, а същата е била поставена едва след като е паркирала превозното средство. Доказателствено необезпечено е и твърдението на наказващия орган, че водачът е използвала устройството за подаване на светлинен или звуков сигнал, имайки предвид, че от материалите по прокурорската преписка и показанията на полицейския служител М. Х. се изяснява, че самото устройство е било с прекъснат кабел т.е. технически неизправно, което априори изключва възможността за неговото използване по предназначение.

В санкционната норма на чл. 175, ал. 1, т. 2 ЗДвП, съдържаща и самия състав на административно нарушение, е предвидена санкция за водач, който **е поставил или използва** устройство за подаване на светлинен или звуков сигнал, предвиден за автомобил със специален режим на движение, без да има това право. Съдът поначало споделя застъпената от адв. Кулаксьзова теза, че в случая се касае за негоден предмет на посегателство, но тази позиция е относима единствено спрямо втората форма на изпълнителното деяние „използва“. Действително, жалбоподателят Брайкова е осъществила визирания административнонаказателен състав, но в неговата първа алтернатива, имайки предвид наличните фактически данни, че самата тя е поставила устройството за светлинен сигнал на предното арматурното табло, след като автомобилът е паркиран. Констатираните процесуални пороци обаче, както и установените различни фактически положения препятстват съда да упражни правомощията си по чл. 63, ал. 7, т. 1 ЗАНН, преквалифицирайки нарушението от такова по чл. 91, ал. 3 ЗДвП в такова по чл. 175, ал. 1, т. 2, предл. 1 ЗДвП, въпреки че се касае за същото наказуемо деяние, доколкото това би довело до вменяването на нови факти едва в съдебната фаза и до поставяне на жалбоподателя в недопустимо положение на процесуална изненада.

Съобразно изложените фактически и правни доводи, така

протеклата фаза на административнонаказателното производство по установяване на административно нарушение и налагане на административно наказание е опорочена поради допуснати съществени процесуални нарушения, довели до ограничаване правото на защита на жалбоподателя, като отделно от това е налице и некоректно приложение на материалния закон.

Ето защо, този съдебен състав намира, че атакуваният санкционен акт следва да бъде отменен изцяло като неправилен и незаконосъобразен.

Имайки предвид, че в жалбата и на етапа на съдебните прения не се претендират разноси от адв. Кулаксъзова, то такива не следва да се присъждат, тъй като съдът не разполага с правомощия за служебна инициатива в очертаната насока.

С оглед изхода на делото пред районния съд и съобразявайки извършените от бюджета на решаващия орган разноси за дневни пари на свидетелите М. Д. и М. Х. в общ размер на 100,00 лева, то СДВР следва да бъде осъдена да заплати в полза на СРС процесната парична сума, както и сумата от 5,00 лева, представляваща държавна такса за издаване на изпълнителен лист за събиране на присъдените парични средства.

Така мотивиран, на основание чл. 63, ал. 3, т. 1 и т. 2 във вр. с ал. 2, т. 1 ЗАНН, Софийски районен съд, НО, 106 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло наказателно постановление № 22-4332-020997/17.10.2022 г., издадено от Гергана Владимирова Спасова – началник група при ОПП-СДВР, с което на основание чл. 175, ал. 1, т. 2 от Закона за движение по пътищата /ЗДвП, обн. в ДВ бр. 20 от 5 Март 1999 г., в сила от 01.09.1999 г./ на жалбоподателя Б. Д. Б. К., ЕГН ***** са й наложени кумулативно административни наказания „глоба“ в размер на 200,00 /двеста/ лева и „лишаване от право да управлява МПС“ за срок от 3 /три/ месеца за нарушение на чл. 91, ал. 3 ЗДвП, като **неправилно и незаконосъобразно.**

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи **ДА ЗАПЛАТИ** по банковата сметка на Софийски районен съд извършените по делото разноси в размер на **100,00 /сто/ лева**, както и сумата от **5,00 /пет/ лв.** за служебно издаване на изпълнителен лист в полза на съда.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Административен съд - София град, на основанията предвидени в НПК, и по реда на Глава Дванадесета от АПК, в 14-дневен срок от получаване на съобщението за изготвянето му.

Съдия при Софийски районен съд: _____